

**Centrum pedagogicko - psychologického
poradenstva a prevencie**
Mládežnícka 34
974 04 Banská Bystrica
☎048/4134751-2

<http://www.cpppap.svsbb.sk/>

Školská spôsobilosť

Vstup do prvej triedy základnej školy predstavuje pre dieťa, ale aj pre rodičov veľkú životnú zmenu. Aby dieťa mohlo zvládnuť túto náročnú situáciu bez vážnejších problémov, malo by byť dobre pripravené. Úspešnosť detí v škole ovplyvňujú biologické faktory, ale významnú úlohu má aj vplyv prostredia a výchovy, preto je veľmi dôležitá spolupráca rodiny a materskej školy.

Školská spôsobilosť je pripravenosť dieťa na školu a znamená dosiahnutie takého stupňa vývinu, ktorý umožňuje dieťaťu úspešné osvojenie školských vedomostí a zručností. Na zvládnutie školy musí byť dieťa pripravené po stránke fyzickej, rozumovej, sociálnej a emocionálnej.

Kritériá a znaky školskej spôsobilosti

- 1. Vek dieťaťa** - povinná školská dochádzka začína pre všetky deti, ktoré k 31.8. dosiahli 6 rokov.
- 2. Telesná vyspelosť a zdravotný stav** – posudzuje detský lekár.
- 3. Rozumová spôsobilosť** - dieťa začína realistickejšie chápať svet, rozlišuje časti, detaily obrazu, vie vystihnúť podstatné znaky a vzťahy medzi javmi, je schopné zopakovať povedané, slovná zásoba a jej obsah sa rozširujú. Vie sa sústrediť na jednu činnosť aspoň 20 minút a vie ju aj dokončiť. Začína spontánny záujem o čísla a písmená.
- 4. Sociálna a emocionálna spôsobilosť** – dieťa sa stretáva s rovesníkmi, je schopné podriaďiť sa, rešpektuje učiteľa, je primerane samostatné a primerane svojmu veku nezávislé od rodičov. Pri príchode vie pozdraviť, vie si po sebe upratať hračky a nemá

problém hračky požičať. Vie rozoznať hru od povinnosti, vie spolupracovať. Dokáže hovoriť o svojich želaniach, ale aj o tom, čo ho trápi.

Čo by mal vedieť budúci prvák?

- správne vyslovovať všetky hlásky, vysloviť krátke slovo samostatne po hláskach
- vyjadrovať sa plynule aj v zložitejších vetách
- interpretovať obsah krátkej rozprávky
- poznať naspamäť detskú pesničku alebo básničku
- spočítat' predmety do desať
- skákať na jednej nohe, behať, preliezať, chytať a hádzať loptu, robiť kotrmelce
- kresliť pevné a neroztrásené línie, nakresliť postavu so všetkými základnými znakmi (hlava, krk, trup, ramená atď.)
- vystrihnúť jednoduchý tvar podľa predkreslenej čiary
- poznať základné farby (červená, zelená, žltá, modrá atď.)
- orientovať sa v priestore, vie kde je "vpredu", "vzadu", "hore", "dole", "vpravo", "vľavo"
- poznať geometrické tvary - kruh, štvorec, trojuholník
- poznať svoje meno, priezvisko a adresu
- poznať dni v týždni, ročné obdobia
- vydržať pri hre alebo inej činnosti 15-20 minút
- dokončiť začatú prácu alebo hru
- zvyknúť si na nové prostredie a osoby bez väčších problémov
- hrať sa spolu s ostatnými deťmi
- riešiť konflikty a spory s rovesníkmi väčšinou bez bitky, hádky a vzdorovitosti
- pozdraviť, odzdraviť, poďakovať a pod.
- samostatne sa obliekať, obúvať, pozapínať si gombíky a zaviazať šnúrky na topánkach
- samostatne sa najesť, používať príbor
- samostatne sa obslúžiť na WC

Ako môže pomôcť rodič dieťaťu v príprave do školy?

- zaujíma sa o aktivity, ktoré dieťa robilo v MŠ, komunikuje s triednou učiteľkou, všima si vystavené práce svojho dieťaťa
- rozpráva sa s dieťaťom o činnostiach, ktoré v ten deň robilo v MŠ, zaujíma sa o to, čo sa naučilo

- vo voľnom čase s dieťaťom hrá spoločné hry, vyberá aktivity, ktoré ich vzájomne tešia, ale aj tie, ktoré pomáhajú dieťaťu trénovať činnosti, v ktorých sa mu celkom nedarí
- povzbudzuje dieťa do činností, v ktorých potrebuje častejší tréning
- pri poruchách reči navštevuje s dieťaťom logopéda a podľa jeho usmernení pravidelne trénuje správnu výslovnosť
- dodržiava pravidelnosť v činnostiach – režim dňa je zosúladený s režimom MŠ (príchod do MŠ, dostatočný priestor na hru, ale aj cielené vzdelávanie, čas stravovania a odpočinku a pod.)
- zabezpečuje pravidelnú návštevu dieťaťa v MŠ
- umožňuje dieťaťu navštevovať záujmové krúžky
- vedie dieťa k samostatnosti a zodpovednosti

Ak máte pochybnosti, či vaše dieťa zvládne požiadavky školy, spýtajte sa pedagógov v MŠ, alebo sa môžete poradiť s odborníkmi v CPPP a P.

Spracovala: PhDr. Daniela Žilinčíková CPPP a P Banská Bystrica 2019